

ภาคผนวก

สาระการเรียนรู้

การเรียนรู้มีอยู่ห้าลักษณะ

สู่ทักษะชีวิต ไม่บิดผัน

เป็นสาระกระบวนการงานสำคัญ

ที่ครูหมั่นจัดให้ได้แน่นอน

* หนึ่ง คือ การเรียนรู้อย่างมีความสุข

เรียนสนุกตามถนัดจัดการสอน

บรรยากาศอิสระเอื้ออาหาร

เป็นขั้นตอนค้นคว้าเพิ่มเสริมท้าทาย

* สองเรียนรู้จากคิปฏิบัติจริง

โดยพึงพิงแหล่งเรียนเวียนหลากหลาย

สร้างความรู้ คิดทำ ปรับนำใช้

รู้ด้วยตนค้นคว้าให้ได้เพิ่มพูน

* สามเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น

แลกเปลี่ยนคืนความรู้ได้ไม่สาบสูญ

มีสัมพันธ์ช่วยเหลือต่างเกื้อกูล

จึงสมบูรณย์ยอมรับต่างปรับตัว

* สี่เรียนรู้แบบองค์รวมร่วมคิดอ่าน

บูรณาการเชื่อมโยง ไปให้ถ้วนทั่ว

รู้สากลรู้เรื่องไทยสิ่งใกล้ตัว

ภูมิปัญญาท้องถิ่นทั่วถึงเอามา

* ห้าเรียนรู้กระบวนการของตนเอง

คนที่เก่งรู้วิเคราะห์เฉพาะหน้า

เข้าใจตนด้วยการคิดพิจารณา

ประเมินตนรู้คุณค่าประเมินงาน

แบบสอบถาม

ข้อมูลการนิเทศเยี่ยมชมเขียนแลกเปลี่ยน

เรียนรู้กับครู - ผู้บริหารโรงเรียน

ระยะที่ 1

นักวิจัยในพื้นที่สร้างขึ้น

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา
ข้อมูลการนิเทศเยี่ยมเยียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครู - ผู้บริหารโรงเรียน
ตามโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน : ระยะที่ 1

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

- 1.1 ชื่อ (นาย, นาง, นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี
โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
- 1.2 วุฒิการศึกษาสูงสุด.....วิชาเอก.....
- 1.3 ประสบการณ์ด้านการสอน รวมทั้งสิ้น.....ปี วิชาที่สอนได้ดี คือ.....
.....
- 1.4 ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่ง.....ระดับ.....รับผิดชอบสอนชั้น.....
วิชา.....

ตอนที่ 2 การพัฒนาตนเอง เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด

- 2.1 ท่านใช้วิธีการอย่างไรบ้าง ในการเรียนรู้ เรื่อง การปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- 2.2 ลักษณะของรูปแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ท่านจะใช้พัฒนานักเรียน มีลักษณะอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบฟอร์ม

ข้อมูลการดำเนินงาน : เพื่อการประชุม

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน

ระยะที่ 1

นักวิจัยในพื้นที่สร้างขึ้น

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา
ข้อมูลการดำเนินงาน : เพื่อการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน
โครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน : ระยะที่ 1

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

- 1.1 ชื่อโรงเรียน.....
- 1.2 ที่อยู่..... โทรศัพท์.....
- 1.3 ชื่อ/ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน..... โทรศัพท์.....
- 1.4 ชื่อ/ตำแหน่งผู้ประสานงาน..... โทรศัพท์.....
- 1.5 จำนวนครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น.....คน จำแนกเป็น ชาย.....คน หญิง.....คน
- 1.6 จำนวนนักเรียน รวมทั้งสิ้น.....คน จำแนกเป็นระดับ คือ
- ก่อนประถมศึกษา.....คน ● ม.ต้น.....คน
 - ประถมศึกษา.....คน ● ม.ปลาย.....คน
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 การดำเนินงานพัฒนาตนเอง : กระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด

2.1 การสำรวจตนเอง (Pre – test) / จุดแข็ง จุดอ่อน

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ผลการพัฒนาคณะเองของบุคลากร

3.1 ศึกษาความก้าวหน้า (post – test) เปรียบเทียบกับ Pre - test

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 สรุป ความสำเร็จ/สิ่งที่พึงพอใจ

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข

แบบสอบถาม

ข้อมูลการนิเทศเยี่ยมชมเขียนแลกเปลี่ยน

เรียนรู้กับครู - ผู้บริหารโรงเรียน

ระยะที่ 2

นักวิจัยในพื้นที่สร้างขึ้น

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา
ข้อมูลการนิเทศเยี่ยมเยียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครู - ผู้บริหารโรงเรียน
ตามโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน : ระยะที่ 2

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

- 1.1 ชื่อ (นาย, นาง, นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี
- 1.2 โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
- 1.3 ประสบการณ์ด้านการสอน.....ปี วิชาที่สอนได้ดี คือ.....
- 1.4 ตำแหน่ง ฝ่ายบริหาร ผู้ประสานงานโครงการนี้ ครูผู้สอน

ตอนที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

2.1 ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน	มาก	กลาง	น้อย
2.1.1 ครูผู้สอนส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 80)			
1) ตระหนักในความสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้			
2) เห็นคุณค่าที่โรงเรียนได้รับการคัดเลือกให้เข้าโครงการนี้			
3) ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาตนเอง			
4) จัดกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุดตามแผนการเรียนรู้			
5) ใช้การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง			
6) ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ตามกระบวนการวิจัยที่กำหนด			
7) ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเอง ตามวงจร PDCA			
8) มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา			
9) มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน			
2.1.2 ผู้บริหารโรงเรียน			
1) บริหารจัดการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน			
2) ให้ความสำคัญ และสนับสนุนการปฏิรูปการเรียนรู้			
3) ให้ความสำคัญ และดำเนินการประกันคุณภาพภายใน			

2.2 สรุปกิจกรรมที่ท่านได้ปฏิบัติจริง ในระยะที่ 2 (พฤษภาคม – กันยายน 2544)

2.2.1 กิจกรรมด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด ได้แก่.....

.....

2.2.2 กิจกรรมด้านการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ได้แก่.....

.....

2.2.3 กิจกรรมด้านการพัฒนาตนเองของครูผู้สอน ได้แก่.....

.....

2.2.4 กิจกรรมด้านการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่.....

.....

2.2.5 กิจกรรมด้านการประกันคุณภาพภายใน ได้แก่.....

.....

2.2.6 กิจกรรมด้านการปฏิรูปการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้แก่.....

.....

2.3 การพัฒนาตนเองของครูผู้สอน ทำให้เกิดผลต่อคุณภาพของนักเรียนอย่างไรบ้าง.....

.....

.....

2.8 จากการประเมินระหว่างการทำงาน พบความสำเร็จ / ปัญหาอุปสรรคอย่างไร
 ความสำเร็จ / จุดเด่น คือ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
1.....	1.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2.9 สิ่งที่ท่านอยากบอก คือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เมื่อคราวเยี่ยมโรงเรียนปฏิรูปฯ

ผศ.สมเชื้อ มหาราชเสนา

ประธานโปรแกรมวิชาหลักสูตรและการสอน

เมื่อรับทราบว่าคุณคณะครูศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา รับผิดชอบนิเทศและช่วยเหลือดูแลโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ รวม 5 โรงเรียน ก็รู้สึกยินดีและภูมิใจมาก เพราะการที่ได้ออกไปสัมผัสและสัมพันธ์กับโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติโดยตรงในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งคาดหวังอย่างยิ่งว่าจะได้นำประสบการณ์ และแนวทางการปฏิบัติของโรงเรียนมาประยุกต์ ในการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ ด้วย

ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู ได้นัดคณะกรรมการซึ่งมีผู้เขียนคนหนึ่งเป็นจำนวนนั้น ได้ร่วมประชุมรับทราบนโยบายและแนวปฏิบัติในการนิเทศแบบ “กัลยาณมิตรนิเทศ” เนื่องจากโรงเรียนที่จะออกเยี่ยม นั้น บางแห่งไม่เคยไปหรือรู้จักมาก่อน ทุกคนก็ไม่มีปัญหา เพราะต่างจะได้เริ่มต้นเรียนรู้ไปพร้อมกันในทุกเรื่อง และอดที่จะขอบพระคุณสถาบันราชภัฏสงขลาไม่ได้ ที่ได้อนุญาตและสนับสนุนยานพาหนะในการออกเยี่ยมนิเทศครั้งนี้ ตามตารางกำหนดการเยี่ยม โดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปเป็นชุด ๆ ที่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ คือ ผศ.ปภูถนันทวงศ์ ได้ดำเนินการประสานงานได้อย่างเรียบร้อย

การดำเนินการออกเยี่ยมครั้งแรกจำได้ว่าชุดที่ผู้เขียนรวมอยู่ไปด้วยกันคือ โรงเรียนบ้านนาวง ลำกัด สปก. ศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ติดกับจังหวัดตรัง เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดกลางห่างไกลตัวจังหวัดมาก เมื่อได้ร่วมประชุมกับคณะครูของโรงเรียนและผู้บริหาร ก็ทราบถึงความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ของโรงเรียน ว่าทำอะไรกันบ้าง หลังจากนั้นคณะอาจารย์ก็ได้พูดคุยโดยการเสริมกำลังใจ และเสนอแนะข้อคิดเห็น และแนวปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ สกศ. กำหนด ในความรับผิดชอบและหน้าที่ของผู้นิเทศ ของสถาบันราชภัฏสงขลา ก็พบว่าครูผู้ร่วมประชุมวันนั้นแสดงความตื่นตัวที่แสดงออกอย่างเห็นได้ชัด และช่องว่างระหว่างคณะครูและผู้นิเทศก็หมดไปทันที ด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้มอย่างมีมิตรไมตรี การพูดคุย ชักถาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่าง ๆ ก็เกิดขึ้นอย่างมากมาย ซึ่งมีทั้งปัญหาการสอนในชั้นเรียน การมีส่วนร่วมกับท้องถิ่น ตลอดจนการวัดผลสร้างเครื่องมือวัด และ

เขียนแผนแบบบูรณาการ เป็นต้น ก็ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เยี่ยมชมห้องเรียนสังเกตการสอน คู่มือ และเอกสารที่ครูได้พัฒนารูปแบบของแต่ละคนอย่างมากมาย นับถึงความสำเร็จระดับหนึ่งของการปฏิรูปโรงเรียน

หลังจากนั้น คณะนิเทศก็ได้มาเยี่ยมอีกหลาย ๆ ครั้ง จนเห็นความก้าวหน้าตามลำดับ และหลายครั้งเช่นกันที่คณะครุศาสตร์ ได้เชิญอาจารย์ใหญ่และครูของโรงเรียนนี้ไปเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นกระบวนการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม ให้นักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโทเข้ารับฟัง และบางครั้งก็ได้มีการประชุมปฏิบัติการเขียนแผนแบบบูรณาการด้วย นับเป็นความสำเร็จและภาคภูมิใจของทุกฝ่าย

โรงเรียนบ้านแดง (เรือนจูลประชาสรรค์) ก็เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งของจังหวัดพัทลุง เป็นโรงเรียนในโครงการที่ สกศ. เลือกให้ราชภัฏสงขลาได้เยี่ยมนิเทศเช่นกัน ระยะทางออกไปอีกด้านหนึ่งของตัวจังหวัดผ่านอำเภอควนขนุน ถนนไม่ดีขรุขระลำบาก บางส่วนก็เป็นดินลูกรัง เมื่อไปถึงพบว่าโรงเรียนมีบริเวณกว้างขวาง ค่อนข้างจะเงียบเหงาเพราะอยู่ห่างจากชุมชนมีอาคารเรียนและอาคารประกอบเพียงไม่กี่หลัง หลังจากได้ร่วมประชุมกับผู้อำนวยการโรงเรียนคือ อาจารย์พิน ชูทอง และคณะครูของโรงเรียนแล้วก็ทราบถึงความมุ่งมั่นตั้งใจจริงในการปฏิรูปการเรียนรู้ของโรงเรียนนี้ โดยผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ วางแผนบริหารโรงเรียนแบบ S.B.M. ชัดเจน ครูอาจารย์แต่ละคนจะมีแผนงานและผลงานของตนพร้อมที่จะรายงานผลและทราบแผนการทำงานของตัวเองได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม และโรงเรียนมีโครงการเด่น ๆ หลายโครงการทั้ง ๆ ที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง เนื่องจากความเก่งและความสามารถของผู้อำนวยการโรงเรียน สามารถให้องค์การโทรศัพท์มาติดตั้งเครือข่าย Net ที่โรงเรียนได้ และโรงเรียนพร้อมเสนอโครงการติดตั้ง Internet ของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยมีครูที่มีความรู้เฉพาะด้านนี้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้โรงเรียนกำลังจะใช้พื้นที่กว้างขวางนี้พัฒนาเป็นไร่นาสวนผสมตามแนวพระราชดำริ โดยเน้นนักเรียนรู้จักสร้างอาชีพ และอื่น ๆ อีกมากมาย น่าชื่นชมมาก และการศึกษาร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณะครูและอาจารย์ สถาบันราชภัฏสงขลาที่มีขึ้นอย่างต่อเนื่องมากมายอย่างคุ้นเคยเป็นกันเองในเชิงสร้างสรรค์พัฒนาการปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ครบวงจรก็นับเป็นความภาคภูมิใจและประทับใจอย่างยิ่งของการเยี่ยมนิเทศโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้ในหลาย ๆ ครั้ง

โรงเรียนหารเทา ก็เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งของจังหวัดพัทลุง เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับอำเภอขนาดใหญ่ มีครูและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 การไปเยี่ยมนิเทศในครั้งแรกอยู่ในระยะโรงเรียนเปลี่ยนผู้บริหารคือ ผู้อำนวยการของโรงเรียน และเปลี่ยนผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการด้วย โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารรักษาการณ และอาจารย์ผู้ประสานงานเป็นผู้รับผิดชอบขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้ตามโครงการนี้ จึงค่อนข้างจะมีทั้งผู้ที่เห็นด้วยร่วมมือและกระตือรือร้น กับผู้ที่เฉย ๆ เนื่องจากเป็นโรงเรียน ใหญ่ และทิศทางของผู้บริหารใหม่ที่ยังไม่เข้าใจกันในครั้งนั้น หลังจากนั้นอีกหลายครั้ง ที่ คณะอาจารย์จากสถาบันราชภัฏสงขลามาเยี่ยมนิเทศแบบกัลยาณมิตร ก็พบว่าครูอาจารย์เกือบ ทุกคนเริ่มสนใจและยอมรับโดยความพยายามของผู้ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู สถาบันราชภัฏสงขลา ร่วมกับโรงเรียนหารเทา นี้ ได้จัดอบรมครูเกี่ยวกับ “เทคนิคการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” และ “การวิจัยในชั้นเรียนกับการประเมินผลตามสภาพจริง” ครู อาจารย์ทุกคนเข้ารับการอบรม โดยผู้บริหารคือ ผู้อำนวยการและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการที่เพิ่งรับ งานใหม่ก็สนใจและร่วมมือสนับสนุนให้คณะครูและอาจารย์ของโรงเรียนได้ดำเนินการ ปฏิรูปการเรียนรู้อย่างจริงจังในทุก ๆ ด้าน หลังจากนั้นทุกครั้งที่คณะอาจารย์นิเทศก์ไป จะมี ครูอาจารย์ของโรงเรียนเข้าพบและพูดคุยซักถาม ตลอดทั้งนำผลงานมาให้ดูเพื่อปรึกษามากมาย อย่างดี โดยได้เห็นความก้าวหน้าของคณะครูเป็นรายบุคคล และความก้าวหน้าของโรงเรียน เป็นระยะ จนถึงระดับที่น่าพอใจยิ่งของพวกเรา นี้คือความภาคภูมิใจ และประทับใจในการร่วม สกศ. ในการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้

โรงเรียนวัดเกษมรัตน โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก อยู่ในเขต อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา มีนักเรียนซึ่งเป็นเด็กชนบท พ่อแม่นับถือศาสนาอิสลาม 70 เปอร์เซ็นต์ อาชีพผู้ปกครองทำสวน ทำนา ระยะห่างจากตัวอำเภอเกือบ 20 กิโลเมตร การไปเยี่ยมโรงเรียน ครั้งแรกต้องจอดรถเพื่อสอบถามชาวบ้านไปตลอดทาง 2 ข้างทาง เป็นป่าละเมาะสลัดกับ หมูบ้านเป็นหย่อม ๆ และเข้าใจว่าโรงเรียนนี้จะต้องอยู่ในบริเวณวัดของหมู่บ้านตามชื่อ แต่ เมื่อไปถึงจริงพบว่าโรงเรียนอยู่ในป่าสวนยางไม่ได้อยู่ในวัด แต่เป็นสาเหตุที่เรียกชื่อตามวัด ทราบว่าวัดบริจาคที่ดินให้สร้างโรงเรียน เมื่อเข้าไปในบริเวณโรงเรียนและห้องเรียน ซึ่งเป็น อาคารไม้ชั้นเดียวเป็นรูปตัวยู คือเป็นห้องสำนักงาน ห้องพักครู และห้องเรียน ตลอดทั้งห้อง ปฏิบัติการ พบว่าอาจารย์ใหญ่และครูทุกคนร่วมมือกันดีมาก เมื่อรับทราบจากการประชุม ร่วมกันก็ทราบว่าโรงเรียนนี้ได้พัฒนาตัวเองก้าวล้ำอย่างน่าชื่นชม โดยใช้วิธีการบริหารแบบ

S.B.M. นำชุมชนสู่การเรียนรู้ และเน้นการให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้โดยใช้แหล่งชุมชนศึกษา เมื่อพูดคุยเยี่ยมชมและซักถามนักเรียน พบว่าไม่มีความประหม่าตื่นเต้นเช่นเด็กนักเรียนชนบททั่วไปเลย นักเรียนตอบคุยอย่างฉะฉาน แต่งตัวสะอาด น่ารัก พร้อมทั้งจะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา

คณะครูต่างก็ให้ความสนใจ ซักถาม พูดคุย เรื่องการออกแบบการสอนแบบบูรณาการที่สมบูรณ์ การวิจัยในชั้นเรียนและเช่นเดียวกันคณะครุศาสตร์ได้เชิญครูและอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนนี้ไปเป็นวิทยากรจัดนิทรรศการ เพื่อขยายผลการเรียนรู้อยู่หลายครั้ง คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏสงขลา ได้จัดโครงการอบรมครูผู้สอนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนประจำปี 2544 ก็ได้นำคณะผู้เข้าอบรมมาเยี่ยมชมและศึกษาคูงาน ฟังบรรยายพิเศษของผู้บริหารโรงเรียนด้วย นับเป็นความภาคภูมิใจยิ่งของคณะครูและอาจารย์ทุกคน

โรงเรียนสามบ่อวิทยา อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ก็เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งที่อยู่ในโครงการโรงเรียนปฏิรูปของ สกศ. ที่สถาบันราชภัฏสงขลาเข้มนิเทศ จากการร่วมประชุมพบว่าผู้อำนวยการคือ อาจารย์นิยม ชูชื่น เป็นผู้บริหารที่เก่งและชอบบทบาทการปฏิรูปการเรียนรูเป็นภารกิจของครูทุกคนในโรงเรียน พบว่า คณะครูทุกคนร่วมมือกันจนเห็นความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันโรงเรียนต้องต้อนรับแขกมาเยี่ยมชม ซึ่งเป็นคณะครูอาจารย์จากโรงเรียนต่าง ๆ มาศึกษาคูงานทั้งในจังหวัดสงขลา และจังหวัดใกล้เคียงมากมายจึงกลายเป็นโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ และโรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนตามแนววัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) เป็นสำคัญ และสถาบันราชภัฏสงขลาก็ได้เชิญผู้บริหารครูและอาจารย์ของโรงเรียนไปเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักศึกษาอยู่หลายครั้งเช่นกัน นับเป็นความก้าวหน้าของการขยายผลการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้นี้มาก

ผู้เขียนในฐานะที่เป็นกรรมการร่วมคนหนึ่ง และเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่กับหลักสูตรและการสอน จึงภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่เห็นความก้าวหน้าในการใช้หลักสูตร (พัฒนาหลักสูตร) ของสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ตลอดทั้งรูปแบบการบริหารของครูและโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้ของ สกศ. ในครั้งนี้ นับเป็นการขยายผลการเรียนรู้ที่ดีและคุ้มค่ายิ่ง ควรจะดำเนินการต่อไปอย่างไม่หยุดยั้งเพราะนโยบายที่ชัดเจนของ สกศ. และกระบวนการทำงานที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงไม่มีฝ่ายใครรู้สึกเหน็ดเหนื่อย เพราะต่างมีอุดมการณ์ร่วมกันสู่ “การศึกษาของชนในชาติ” นั่นเอง